Komise OSN pro postavení žen

70. zasedání

9. - 19. března 2026

Spolufinancováno Evropskou unií

To je rovnost

Úřad vlády České republiky

Komise OSN pro postavení žen

70. zasedání, 9. - 19. března 2026

ISBN 978-80-7440-377-4 (Úřad vlády ČR; elektronicky)

Vydal: Úřad vlády ČR.

Grafické a obsahové zpracování: Úřad vlády ČR.

Titulní fotografie: https://kassataya.com/wp-content/uploads/2023/08/conclusion-un-flag_RESIZE-300x200.jpg

Brožura byla připravena v rámci realizace projektu Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR „Koordinace plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030“ (č. projektu: CZ.03.01.02/00/22_013/0003802).

Projekt je spolufinancován z Operačního programu Zaměstnanost plus.

© Úřad vlády ČR, Praha, červen 2026, 21 stran.

Obsah

Co je to Komise OSN pro postavení žen? 4
Zasedání Komise 5
Side-eventy 6
Zasedání v roce 2026 7
1. Práce a péče 10
2. Rozhodování 11
3. Bezpečí 12
4. Zdraví 13
5. Poznání 14
6. Společnost 15
7. Vnější vztahy 16
8. Instituce 17
Závěry CSW70 18
Proč Česko považuje účast na zasedání Komise za důležité? 19
70. zasedání v číslech 20

Co je to Komise OSN pro postavení žen?

Komise OSN pro postavení žen je klíčovým orgánem pro genderovou rovnost na globální úrovni. Již od roku 1946 pracuje na tom, aby byla práva žen součástí mezinárodních standardů.

Založení a účel Komise

- orgán Ekonomické a sociální rady OSN
- monitorování a podpora genderové rovnosti ve všech oblastech života

Složení Komise

- každoročních zasedání se účastní téměř všechny státy OSN
- samotná Komise se skládá ze 45 volených států
- Česko je členem na období 2023 – 2027

Příklady významných úspěchů:

- ★ prosazení inkluzivního jazyka ve Všeobecné deklaraci lidských práv (1948) – namísto „*všichni muži (men) se rodí svobodní a sobě rovni*" bylo zvoleno „*všichni lidé (human beings) se rodí svobodní a sobě rovni*"
- ★ Úmluva o politických právech žen (1953)
- ★ Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (1979)
- ★ Deklarace o odstranění násilí páchaného proti ženám (1993)
- ★ Pekingská deklarace a akční platforma (1995)

Zasedání Komise

Zástupkyně a zástupci členských států OSN se každoročně sjíždí do New Yorku, aby zde zhodnotili pokrok v oblasti prosazování genderové rovnosti.

- Komise zasedá každoročně v průběhu března
- zasedání trvá vždy dva týdny
- pro každé zasedání je určeno prioritní téma
- program zasedání se skládá vždy z následujících částí:

  <u>všeobecná rozprava</u>

  - vedoucí delegací představují dobrou praxi na národní úrovni v oblasti genderové rovnosti

  <u>ministerské kulaté stoly na vysoké úrovni a interaktivní dialogy</u>

  - moderované diskuse, kde vlády, nevládní organizace a další sdílejí své zkušenosti k posílení genderové rovnosti

  <u>závěry Komise a politická deklarace</u>

  - závěry Komise jsou přijímány každý rok a zaměřují se na prioritní téma zasedání
  - politická deklarace je přijímána každých pět let a zaměřuje se na hodnocení naplňování závazků Pekingské deklarace a akční platformy
  - oba dokumenty slouží jako vodítko pro naplňování závazků na mezinárodní, národní a místní úrovni

Březnové zasedání Komise je co do počtu přítomných **druhou největší akcí** konanou na půdě OSN po Valném shromáždění.

Side-eventy

Nedílnou součástí každoročního jednání Komise jsou tzv. side-eventy, neboli odborné semináře, sloužící k výměně dobré praxe v oblasti genderové rovnosti.

- jsou pořádány ze strany států (většinou je spolupořádá skupina států), mezinárodních organizací a občanského a nevládního sektoru
- slouží k výměně dobré praxe a nabízí prostor pro navazování partnerství a rozvoj spolupráce

Každoročně je během dvoutýdenního zasedání Komise uspořádáno **okolo 300 side-eventů**.

Zasedání v roce 2026

Letošní zasedání proběhlo v období 9. – 19. března 2026. Českou delegaci tvořili zástupci a zástupkyně státní správy, občanského sektoru a akademie. Delegaci vedl Jakub Kulhánek, Stálý představitel České republiky při OSN v New Yorku.

- Zde je výběr z programu české delegace:

Slavnostní zahájení 70. zasedání Komise

Předsedajícím státem letošního zasedání byla Kostarika. Výstupem bylo přijetí společných závěrů na téma posílení přístupu ke spravedlnosti pro ženy a dívky. Zahájení proběhlo za účasti generálního tajemníka OSN A. Guterrese.

Všeobecná rozprava

Česko upozornilo, že dosavadní globální pokrok v oblasti rovnosti je křehký a připomnělo, že v dobách krizí dochází k prohlubování nerovností. Zdůraznilo národní systémové změny v boji proti genderově podmíněnému násilí.

Zasedání v roce 2026

Zasedání na vysoké úrovni k násilí na ženách

Během prvního jednání se delegace věnovaly boji proti násilí na ženách, a to od reforem institucí až po financování služeb. Česko zde vyzdvihlo nedávné legislativní změny, zejména posílení práv obětí v občanském zákoníku.

Podpis memoranda o spolupráci s norskou org. ATV

Součástí programu byl podpis memoranda o spolupráci s Alternativou násilí (ATV), které umožní sdílení odborných zkušeností a rozvoj programů zaměřených na práci s násilnými osobami a prevenci domácího násilí.

Bilaterální schůzky se ostatními delegacemi

Česko se setkalo s zástupci a zástupkyněmi Austrálie, Brazílie, Francie a Spojeného království. Schůzky se zaměřily na témata kybernásilí, drink spiking (bezsouhlasné podání omamné látky do nápoje) a rovné odměny.

Zasedání v roce 2026

Český side-event „Don’t Stop Them Now: Education Without Barriers”

Tento side-event byl uspořádán ve spolupráci s Keňou a Sierra Leone. Dále vystoupila organizace Sola pomáhá, norská organizace Alternativa k násilí a mezinárodní iniciativa Pathfinders. Diskusi moderovala mládežnická delegátka EU při OSN, V. Novotná.

„Po celém světě nechodí do školy 122 milionů dívek. Téměř čtyři z deseti mladých žen nedokončí střední vzdělání, zejména ty z chudých nebo marginalizovaných komunit,“ uvedl při zahájení velvyslanec J. Kulhánek.

Česko představilo zkušenosti se zavedením bezplatných menstruačních pomůcek ve školách. Sierra Leone hovořila o řešení předčasných odchodů ze škol, zatímco Keňa představila iniciativy k zapojení dívek do STEM oborů.

Práce a péče

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Klesající porodnost v Norsku: Vývoj a opatření

Norský výbor pro pokles porodnosti ve své zprávě analyzuje příčiny a důsledky tohoto fenoménu. Výbor navrhuje řadu konkrétních opatření: zvýšení finanční podpory pro rodiče do 30 let, zlepšení dostupnosti bydlení, zavedení zkrácené pracovní doby pro rodiče malých dětí a zlepšení dostupnosti asistované reprodukce.

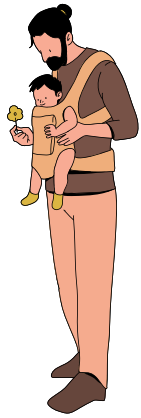

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Brazílie: Zákon o rovném odměňování

Zákon o rovném odměňování se vztahuje na všechny soukromé společnosti se 100 a více zaměstnanými osobami. Hlavním opatřením zákona je povinnost firem zveřejňovat každé pololetí zprávy o mzdové transparentnosti. Tyto zprávy obsahují anonymizovaná data o mzdách, pracovních pozicích a zastoupení žen ve vedení. Klíčovým prvkem je povinnost zahrnout do reportů statistické členění podle rasy, etnika, národnosti a věku. Tento přístup umožňuje identifikovat a řešit intersekcionální diskriminaci,

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Rozhodování

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Ženy v soudnictví v Keni

V keňské justici se v posledních letech výrazně zvýšilo zastoupení žen, které aktuálně tvoří přibližně 43 % všech soudců a soudkyň. Základem bylo přijetí ústavy v roce 2010, která zakotvila takzvané pravidlo dvou třetin, čímž státu uložila povinnost zajistit, aby zastoupení jen žen nebo jen mužů ve veřejných orgánech nepřekročilo dvě třetiny. Na tento ústavní základ navázala transparentní výběrová řízení, provedení genderových auditů a vytvoření bezpečnějšího pracovního prostředí bez diskriminace.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Role parlamentů v přístupu žen ke spravedlnosti

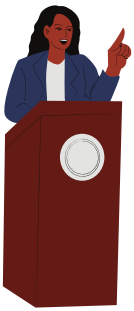

Meziparlamentní unie přistupuje k otázce spravedlivého zastoupení žen a mužů jako k důležité součásti fungující demokracie. Systematicky shromažďuje a zveřejňuje data o zastoupení žen v parlamentech po celém světě a upozorňuje na rozdíly mezi státy. Organizace zároveň podporuje zavádění opatření na zlepšení přístupu žen do politiky, např. pravidla pro sestavování kandidátních listin.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Bezpečí

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

🇧🇴 Vyšetřování případů femicidy

Bolívie na alarmující míru násilí na ženách reagovala přísným právním rámcem, jehož základem se stal zákon o zaručení života bez násilí pro ženy. Tento zákon poprvé v historii země definoval femicidu jako samostatný trestný čin s nejvyšší možnou sazbou třiceti let vězení bez možnosti omilostnění. Součástí těchto opatření bylo zřízení specializovaných útvarů policie a systémů soudů zaměřených na genderové násilí.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

🇫🇯 Řešení genderově podmíněného kybernásilí

Fidži považuje boj proti kybernetickému násilí na ženách za zásadní prioritu. Jedním z pilířů ochrany je zákon o kyberkriminalitě z roku 2021. Ten funguje jako ochranný a administrativní nástroj a definuje konkrétní trestné činy, přičemž výslovně kriminalizuje jednání jako kyberstalking, neoprávněný přístup k datům a sdílení intimních fotografií bez souhlasu.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Zdraví

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Dopady válečných konfliktů na zdraví žen a mužů

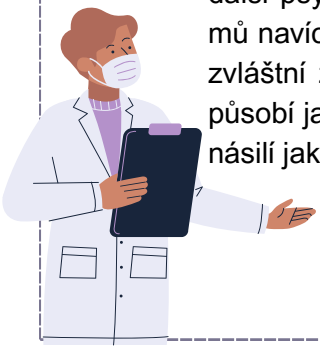

Ozbrojené konflikty mají rozdílné dopady na ženy a muže. Jedním z důsledků tohoto násilí jsou závažné dopady na duševní zdraví (např. PTSD, deprese či další psychické obtíže). Kolaps zdravotnických systémů navíc zasahuje péči o matky a novorozence. Úřad zvláštní zpravodajky pro sexuální násilí v konfliktech působí jako obhájce v boji proti zneužívání sexuálního násilí jako taktiky války.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Spravedlnost v oblasti zdraví matek

Keňa dlouhodobě čelí vysoké mateřské a novorozenecké úmrtnosti. V reakci na to byla spuštěna iniciativa Inter-County Maternal and Perinatal Death Surveillance and Response (MPDSR) s cílem systematicky identifikovat každé úmrtí matky nebo novorozence, případně závažné komplikace během těhotenství a porodu, analyzovat jejich příčiny a následně přijímat konkrétní opatření k omezení výskytu preventabilních úmrtí.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Poznání

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Vzdělání jako první krok ke spravedlnosti

Indie dlouhodobě čelila nízké školní docházce dívek, zejména kvůli chudobě, časným sňatkům a genderovým stereotypům. Proto zavedla iniciativy zaměřené na podporu dívek ve vzdělávání. Významnou roli hraje také vládní program „Zachraň dceru, vzdělávej dceru“ zaměřený na podporu vzdělávání dívek a změnu společenských norem souvisejících s časnými sňatky a genderovou nerovností.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Africký index genderové rovnosti a rozvoje

Index je nástroj vytvořený Hospodářskou komisí OSN pro Afriku (UNECA), který slouží k měření genderové rovnosti a postavení žen v afrických státech. Jeho cílem je sledování pokroku v oblasti práv žen, jejich ekonomického postavení a politického zastoupení. Zároveň pomáhá monitorovat plnění mezinárodních závazků v oblasti genderové rovnosti, včetně cílů Agendy 2030.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Společnost

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Přístup ke spravedlnosti a genderové stereotypy

Dle Andorry genderové stereotypy tvoří překážku spravedlivého fungování právních systémů a mají přímý dopad na schopnost žen domáhat se svých práv. Zdůraznila odpovědnost státu aktivně přistupovat k jejich odstraňování, a to jak prostřednictvím legislativních a institucionálních změn, tak i širších opatření zaměřených na proměnu společenských norem a praxe v justici.

Více informací naleznete pod tímto odkazem.

Posilování práv žen na vlastnictví půdy v Tanzanii

Ženy v Tanzánii dlouhodobě čelily diskriminaci zejména v oblasti dědění, vlastnictví a kontroly nad půdou. Přístup k půdě je v tomto ohledu klíčovým předpokladem jejich ekonomického postavení, bezpečí a účasti na veřejném životě. Významný posun přinesly legislativní a politické reformy, které odstranily dřívější bariéry spojené se zvykovými pravidly při dědění. Vláda také zřídila Národní poradní sbor pro právní pomoc na podporu nemajetných osob a otevřela specializovaná justiční centra.

Více informací naleznete pod tímto odkazem.

Vnější vztahy

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Obnova Ukrajiny s ohledem na genderové aspekty

V reakci na dopady ruské agrese vznikla v roce 2024 Alliance for Gender-Responsive and Inclusive Recovery for Ukraine. Hlavním cílem aliance je posilovat postavení žen, podporovat jejich plnou, spravedlivou a smysluplnou účast na rozhodovacích procesech a zajistit, aby potřeby žen a dívek byly systematicky zohledňovány při plánování a financování obnovy země.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Naplnění slibu agendy „Ženy, mír a bezpečnost“

Iniciativa MENA Women Peacebuilders Initiative byla oficiálně spuštěna v roce 2024 v Kataru. Jejím cílem je posílit roli žen v mírových procesech v regionu Blízkého východu a severní Afriky, kde dlouhodobě přetrvávají konflikty a ženy zůstávají nedostatečně zastoupeny ve formálních rozhodovacích procesech.

Více informací naleznete **pod tímto odkazem**.

Instituce

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Feministická institucionální architektura

Španělsko je považováno za lídra v institucionálním prosazování rovnosti. Jeho přístup, označovaný jako feministická institucionální architektura, vychází z předpokladu, že rovnost žen a mužů musí být začleněna do legislativy, fungování veřejných institucí i tvorby politik. Model stojí na třech pilířích: právní rámec, síť institucí a zapojení občanské společnosti.

Více informací naleznete pod tímto odkazem.

Rovné právo žen na účast v soudnictví

Women in Leadership in Law je iniciativa zaměřená na podporu žen v soudnictví a posilování jejich zastoupení ve vedoucích pozicích. Program je realizován v pěti pilotních zemích (Keňa, Mexiko, Nigérie, Jihoafrická republika a Filipíny) a vychází z předpokladu, že překážky bránící profesnímu postupu žen v justici mají často systémový charakter a vyžadují cílená řešení přizpůsobená národnímu kontextu.

Více informací naleznete pod tímto odkazem.

Závěry CSW70

Na 70. zasedání Komise byly přijaty závěry na téma posílení přístupu ke spravedlnosti pro všechny ženy a dívky.

Hlavním výstupním dokumentem letošního zasedání Komise bylo přijetí závěrů na téma „Zajištění a posílení přístupu ke spravedlnosti pro všechny ženy a dívky, mimo jiné prostřednictvím podpory inkluzivních a spravedlivých právních systémů, odstranění diskriminačních zákonů, politik a postupů a řešení strukturálních překážek“.

Členské státy potvrdily, že přístup žen ke spravedlnosti je klíčový pro dosažení rovnosti žen a mužů. Dokument vyzývá státy k odstraňování překážek ve vzdělávání dívek, k prevenci genderově podmíněného a digitálního násilí a k posílení podpory služeb pro oběti.

Součástí závěrů je také apel na posílení přístupu žen a dívek ke spravedlnosti prostřednictvím odstraňování diskriminačních právních předpisů a rozšiřování dostupné právní pomoci. Dokument rovněž zdůrazňuje nutnost modernizovat právní rámce tak, aby lépe reagovaly na digitální prostředí, včetně ochrany před online formami diskriminace a násilí.

Celé znění naleznete **pod tímto odkazem**.

Proč Česko považuje účast na zasedání Komise za důležité?

1. zasedání představuje nástroj pro rozvoj **bilaterální a multilaterální spolupráce**
2. zasedání slouží k **prezentaci priorit** dané země v oblasti genderové rovnosti
3. jedná se o platformu pro **sdílení dobré praxe** a odborných poznatků
4. účast má **symbolickou rovinu**, neboť zdůrazňuje, že státy spolupracují a sdílí hodnoty rovnosti
5. má možnost vyjednávat **konsensuální závěry** či **politické deklarace**
6. Česko je členem Komise, proto se účastní z **politických důvodů** v lidskoprávní oblasti
7. každoroční účast ČR je také **závazkem vlády** plynoucím ze Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030

70. zasedání Komise OSN pro postavení žen v číslech

bylo uspořádáno přes **250** side-eventů

letošního zasedání se zúčastnilo přes **10 000** delegátek a delegátů

česká delegace měla **11** členek a členů, a to včetně zástupkyň akademického a neziskového sektoru

všeobecná rozprava zahrnovala celkem **201** proslovů ze strany jednotlivých států a mezinárodních organizací

přes **100** ministryň a ministrů se zúčastnilo letošního zasedání Komise

od roku 2015 uspořádala ČR již přes **20** side-eventů

Účast delegace ČR na 70. zasedání Komise OSN pro postavení žen potvrdila závazek ČR k podpoře genderové rovnosti. Během jednání v New Yorku se delegace zapojila do řady diskusí zaměřených na posilování práv žen, prevenci genderově podmíněného a domácího násilí, ekonomické postavení žen a dopady současných globálních výzev v oblasti genderové rovnosti a lidských práv.

Získané poznatky, zkušenosti a navázané kontakty jsou využívány při dalším naplňování závazků ČR v oblasti rovnosti žen a mužů a ochrany lidských práv. Účastí bylo rovněž podpořeno vnímání ČR jako země, která přikládá genderové rovnosti odpovídající význam.